

МЛАДЪТУРИСТЪ

ГОД. XII

КН. 5—6

„МЛАДЪ ТУРИСТЪ“

год. 12, кн. 5—6

1. Въ недрата на Витоша Мл. Туристъ
2. Нашитъ излети Л.
3. Юношескиятъ туризмъ въ България Л. Н. Т.
4. Облаци, въздухъ и планини
5. Планинскиятъ въздухъ Д-ръ Хойолеръ
6. Свещенната планина
7. Туристи (стих.) М. Б. Милковъ
8. Пиринъ Н. Ив. Божиновъ
9. (приложение) . .
10. снимки въ текста

.....

Сп. „Младъ Туристъ“ е одобрено отъ
Министерството на Народната Просвѣта и препоръчано съ наредба № 29675 отъ 30. XI. 1921 г. за всички училищни и обществени библиотеки.

.....

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ
„СОЛУНСКА“ 25 — СОФИЯ

Корици и Ex Libris В. Захариевъ

Минзухари

МЛАДЪ ТУРИСТЪ

ОРГАНЪ НА ЮНОШЕСКИЯ ТУРИСТСКИ СЪЮЗЪ ВЪ БЪЛГАРИЯ

Год. XII

май — юний 1927

Кн. 5 и 6

ВЪ НЕДРАТА НА ВИТОША

На 31 юлий, 1 и 2 августъ т. г., въ мѣстността „Златни мостове“ на Витоша ще се състои вториятъ (дванадесети) редовенъ съборъ на Ю. Т. С. въ България. Отъ всички кжтища на Родината ще се събератъ хиляди юноши—туристи, за да изживеятъ незабравими часове на другарство и туристски животъ, а заедно съ това — да осветятъ едно отъ найхубавитѣ дѣла на Съюза — хубаво като пролѣтни цвѣтя или като планинско езеро — Хижа „Златни мостове“, построена отъ Соф. клонъ „Витоша“ на Ю. Т. С.

Безъ да се връщаме назадъ — защото не пишемъ история — ние само ще си спомнимъ онзи дъждовенъ день, когато въ столицата се появиха разноцвѣтнитѣ позиви на клонъ „Витоша“, съ които се възвѣстяваше на столичани строежа на хижа въ недрата на Витоша. Така нашето дѣло — започнато въ дъждъ, блѣсна въ ярко лѣтно слънце, което вече огръва хубавата сграда на хижата.

Започната съ идеализъмъ, съ упоритъ трудъ и воля, тя ще остане завинаги щастливъ знакъ на идейнитѣ сили на Юношеския Туристски Съюзъ въ България. Въ основитѣ на хижа „Златни мостове“ е вградена не само неуморната енергия на юношитѣ—туристи, върху всѣки камъкъ или тухла личатъ не само следи на корави ржце, но тукъ е оставила отпечатъкъ и силата на нашитѣ идеи, на нашата любовъ къмъ родната природа.

Този празникъ на нашето строителство — тъй щастливо изразено въ хижа „Златни мостове“ — ще бжде благодотворния знакъ подъ който ще се състои втория съюзенъ съборъ.

Всѣки знае и чувствува грамадната полза отъ туристски срѣщи. Добри и скжпи другари, които дълго не сж се виждали, а само отъ далечъ сж служили на нашето общо дѣло, си подаватъ другарска ржка и рамо до рамо, пеейки вдъхновено нашия хубавъ химнъ, се заричатъ да служатъ съ нова твърдостъ и ново постоянство на юношеския туризмъ.

Такава срѣща — голѣма и незабравима срѣща на хиляди другари — е и нашия съборъ.

Съ открити чела, съ погледъ въ който се оглежда си-
нъто небе на Родината, хиляди юноши — туристи ще до-
несатъ въ недрата на Витоша по нѣщо отъ свежия лѣхъ
на своитѣ любими планини, отъ блѣсъка и гордостъта на
планинскитѣ ни върхове.

Така, въ „Златнитѣ мостове“ ще има наистина нѣщо
златно — душата и благороднитѣ пориви на юношитѣ ту-
ристи.

„Младъ Туристъ“.

НАШИТѢ ИЗЛЕТИ

Нашитѣ организирани излети не сж целъ, а средство
да опознаемъ природата, да общуваме съ нея и да я обик-
немъ. Това, обаче, не трѣбва да отслабва нашето внимание
върху подбора и изпълнението на излетитѣ въ кръга на
Ю. Т. С. Нека прибавимъ и друго обстоятелство: напоследъ-
къ туризма доби такова разпространение, а излетитѣ —
такъвъ масовъ и епидемиченъ характеръ, че истинския ту-
ристъ се губи всрѣдъ множеството, а смисленитѣ и полезни
излети ставатъ все по-голѣма рѣдкостъ. Излетитѣ трѣбва
да се подготвятъ и обмислятъ предварително, а маршрута
— да се знае добре; ако е по-голѣмъ или минава презъ
непознати мѣста, маршрута трѣбва да се проучва по кар-
тата и да се допълва съ по-подробни сведения. По избора
на маршрута нѣма да говоримъ. Всѣки туристъ знае най-
добре какво го интересува най-много.

Другъ важенъ въпросъ е: *какъ да ходимъ?* Особено
въ нашата срѣда, бързото, несмислено ходене — справед-
ливо наречено „гълтане на километри“ — се срѣща много
често. Ходете умѣрено; не бързайте — планината и приро-
дата не сж спортно игрище! — Не се преуморявайте. Хо-
денето е изкуство. Вие ще го научите постепенно и търпе-
ливо. Трѣбва да се обръща внимание и на екипировката:
добро и здраво облекло, удобни обуца и раница, която да
отговаря на силитѣ ви. Не е преувеличено да се каже, че
успѣха на излета зависи отъ краката, а тѣ ще ви служатъ
най-добре, ако сж обути съ подходящи здрави и удобни ту-
ристски обуца. Значение има и подбора на излетниците. Не-
свикналитѣ да ходятъ и въобще новацитѣ трѣбва да се
трениратъ постепенно, а не да предприематъ голѣми излети,
които, вмѣсто полза, ще имъ причинятъ вреда. Нека не за-
бравяме винаги следнитѣ прости нѣща: добра подготовка
на излета; подходящо облекло (здрави и удобни обуца!),
издръжливи другари, умѣренъ и смисленъ ходъ.

ЮНОШЕСКИЯТЪ ТУРИЗМЪ ВЪ БЪЛГАРИЯ

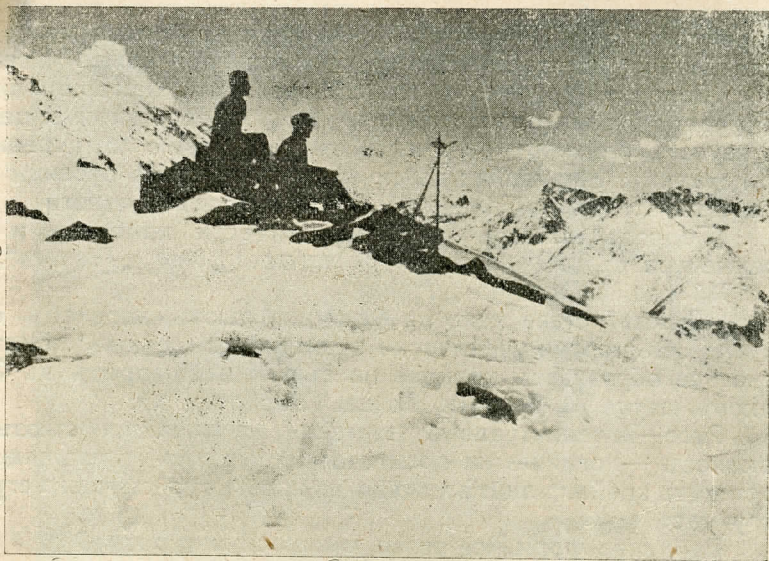
Нѣколко поколения минаха подъ знака на юношеския туризмъ, за да продължатъ дѣлото му вѣнъ отъ него, по други пѣтища.

Въ нашитѣ редове прииждатъ нови сили. За тѣхъ, както и за широката публика печатимъ долнитѣ редове. — Б. Ред.

Подбудитѣ на юношеския туризмъ въ България сж прости: интересъ къмъ природата, нужда отъ въздухъ и просторъ.

Младежъта, затворена въ стениѣ на безинтересно ученичество и угнетена отъ схоластични занятия, дири нови източници и нови занимания. Тя се стреми да освежи онова, което ѝ дава училището. Тѣсногръдието на ученическитѣ кръжоци, отъ друга страна, не я задоволява и тя търси нова областъ за интелектуални прояви и организационенъ животъ.

Появата на юношеския туризмъ, дължима на будния починъ на русенскитѣ младежи: Х. Броксъ, В. Кулевъ, Б. Корабовъ, К. Мазневъ и А. Пришакъ подчертава и доказва горнитѣ мисли: на 28 априль 1908 год. русенци поставили

Юношнтѣ—туристи въ планината. Погледъ къмъ Мусала.

Юношитѣ—туристи въ планината. — Рила.

основитѣ на д-во „Геологъ“. Както личи отъ името му, д-то било научно; идеята за него се породила при единъ излетъ до с. Долапитѣ (русенско) гдето излетниците намѣрили вкаменѣлости и заинтересовани отъ тѣхъ, си поставили за цель да изучатъ близката околностъ въ геологично отношение. По-нататѣкъ, общувайки съ природата, младитѣ русенци се увличатъ все въ по-далечни и по-разнообразни излети.

„Геологъ“ добива чисто туристически колоритъ и се преименува въ „Юношеско туристическо д-во „Геологъ“, а въ 1911 год. се нарича „Дунавъ“.

„Дунавъ“ става ядка на бждащия съюзъ, нареченъ отначало „Български ученически туристически съюзъ“. Постепенно се образуватъ клонове на съюза, най-напредъ въ Самоковъ, сетне въ Видинъ, Враца, Габрово и др.

Русе—интелектуаленъ центъръ на бждащия съюзъ и Самоковъ — огнище на практическия туризмъ въ планината, поставятъ крайгълнитѣ камъни на новата туристическа сграда у насъ.

Въ каква форма се явява юношеския туризмъ?

Той не е мода, каквито сж днесъ много видове спортъ. Той е необходимостъ. Съ разнообразието, което внася, съ любопитството, което задоволява, най-сетне съ малката доза авантюризмъ, свързанъ съ скитничество и бродничество, той си спечелва хиляди привърженици. Отначало, юношескиятъ

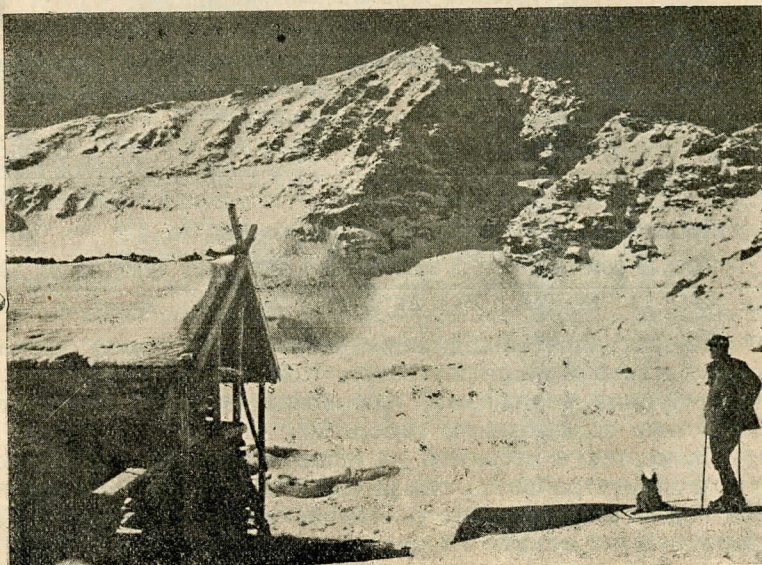
туризъм се развива умѣрено, почти бавно. Това е неговия романтиченъ периодъ—онова недалечно време, когато всѣки излетъ е събитие, когато излетниците се измъкватъ почти скритомъ отъ кжщи, за да гине възпратъ родители и учители, когато най-сетне, на излетъ се отива съ най-скжсанитѣ обуца, съ грамадна гегат и съ дълги панталони. Класическия типъ на планинецъ, както се разбира днесъ, липсва. Планинарството едва е въ зародиша си — излетитѣ сж предимно въ низинитѣ.

Малко по-късно, следъ европейската война, когато съюзни членове и дейци отиватъ въ чужбина, за да продължатъ наукитѣ си, донасятъ отъ тамъ и модерния духъ на планинарството. На сцената се явяватъ типичнитѣ туристически фигури—съ кжси гащи, блузи, подковани обуца и пр.

Гегатата отива въ музея, раницитѣ сж по-удобни, а ржката е въоржжена съ хубавъ туристически бастонъ.

Умерениятъ темпъ на нашия организационенъ животъ се нарушава. Юношеския туризъмъ особено отъ 1921 год. насамъ—става стихия.

Не само защото по това време е безъ сериозни съперници, но и поради здраво установенитѣ си принципи, поради безспорната сила на идеитѣ си и свежестта на туристското движение, Ю. Т. С. става първата мощна организация на мадежъта у насъ.

Дѣлото на юншитѣ—туристи: хижата подъ Мусала.

Туристска игра въ планината.

Нека се обърнемъ къмъ статистиката презъ последнитѣ нѣколко години. Отъ 1911 год. до 1927 год. включително клоноветѣ на съюза сж се увеличили така :

клонове: 1, 2, 3, 5, 9, 12, 22, 35, 56, 57, 61, 62, 70, 72, 74, 76, 81
години: 1911, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27

Броятъ на членоветѣ се е увеличилъ така :

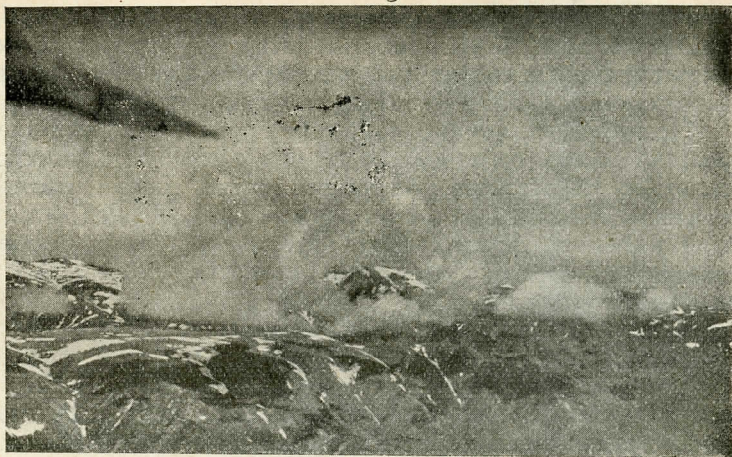
чл.:	100	440	2000	3500	5200	6500	11270	13979	15000	11800	12600	13400
год.:	1911	13	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

Въ петнадесетъ-годишния животъ на съюза заематъ особено мѣсто и нашитѣ събори. Кой съюзень деецъ не си спомня бурния ентузиазмъ, творческия импулсъ, трескавото напряжение по съюзнитѣ събори !

Тѣ чертаятъ насокитѣ на нашата дейность, тѣ устройватъ и преустройватъ съюза ни, а отъ Видинския съборъ (1924 год.) съгласно новото измѣнение на съюзния уставъ, избиратъ Централната Управа.

Първиятъ ни съборъ — учредително тѣло на нашия съюзъ — е билъ свиканъ въ Самоковъ (1914 год.).

(Следва).

Облаци и планина : вр. Юмрукчалъ.

ОБЛАЦИ, ВЪЗДУХЪ И ПЛАНИНИ*)

Не сж най лоши, нито сж най-дребни онѣзи, които проявяватъ неугасима жажда къмъ хармония и вдълбочаване въ самотата на природата, всрѣдъ трикратното величие на *вѣтѣра, водата и планинитѣ*.

Има една естествена, необходима връзка между всички човѣшки стремежи, изразена въ експанзивния устремъ да се избѣгне отъ ежедневното, нагоре — въ въздуха и въ облацитѣ, надъ огромнитѣ пространства на океана, въ далечни страни и все нагоре — въ непрекъснатата борба съ материята, въ *планината*. Предъ всички, предъ летцитѣ, моряцитѣ и планинитѣ, съзнателно или несъзнателно, изпѣква единъ идеалъ: освобождаване отъ бремето на земята, летение въ необятния просторъ, освобождаване отъ всички „постижения“ на модерната култура и на модерното общество.

Никой отъ тримата не е успѣлъ до сега да сжсжа окончателно веригитѣ. Летецѣтъ, който въ слънчевата висота смѣло лови облачнитѣ кжчета, бурно се втурва срещу облачнитѣ кули и се доближава до самото небе, трѣбва отново да кацне на майката-земя, за да си почине отъ смѣлия опитъ да намѣри въ далечнитѣ височини тихо наслаждение и тиха борба.

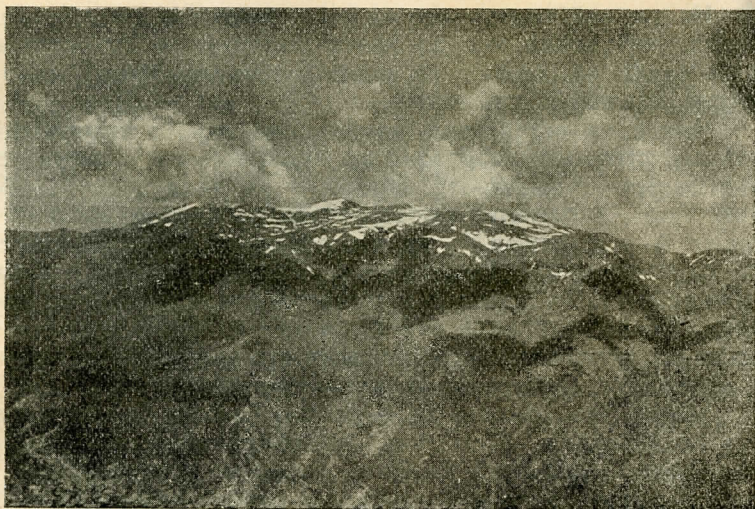
*) Въ кн. 4 на „Мл. Т.“ сж помѣстени 7 снимки на Рила, направени отъ аеропланъ. Тѣ разкриватъ приказния свѣтъ на планинитѣ, които летеца съзерцава отъ висинитѣ на своя полетъ. Б. р.

Морякътъ трѣбва да напустне своята стихия, водата, следъ като изчерпи запаситѣ си или достигне целта на своето пѣтуване. Той е принуденъ, макаръ и временно, да се върне въ домътъ си при огнището, при хората; но скоро стремежътъ го тласва отново въ борба съ стихитѣ, съ вълнитѣ, вѣтъра и буритѣ — къмъ нови подвизи.

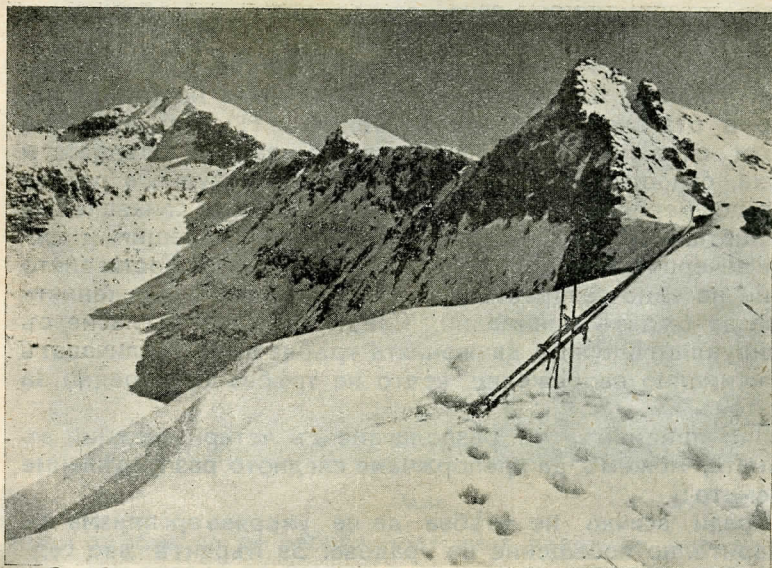
Планинецътъ (алпинистъ или туристъ), напълно чувствуващъ своята собствена мускулна сила, безъ помощта на машини, се изкачва крачка по крачка, зиме и лѣте, нагоре къмъ свѣтлата висота, презъ облаци, дъждъ и снѣгъ. Той прилича на титанъ. Отъ неговата радостна борба съ заледенитѣ форми на планината остава една вътрешна топлина, която трае години, която освѣтлява сивия день при спомена за часоветѣ на величава молитва и самота, близо до Бога, кждето човѣкъ гледа вечността право въ очитѣ.

И тримата сж братя, странници, по пѣтя, който извежда отъ шума на човѣшкото общество въ тихитѣ полета съ единъ-единственъ идеалъ: *навънъ и нагоре!* Навънъ отъ низинитѣ на сушата е пѣтя на моряка, нагоре къмъ свѣтлината — е пѣтя на планинеца.

Летецътъ и планинеца се сближаватъ съ своето вѣрую — нагоре и все нагоре — тѣ сж истински деца на слънцето.

Вр. Кадемлия.

Мусала и връхъ Алеко.

ПЛАНИНСКИЯТЪ ВЪЗДУХЪ

Отъ Д-ръ Ото Хойолеръ.

Високиятъ климатъ е лѣчебенъ. Това значи: растящето съ височината намаление на кислорода въ въздуха, слънчевитѣ лъчи съ виолетова и ултра виолетова, свѣтлина, промѣненото електрическо съдържание на атмосферата и относителната сухость на въздуха съ явления, които сами по себе си съ въздействие върху идецията отъ равнината. То предизвиква работа въ организма за да се пригоди къмъ тѣхъ и се отразява по този начинъ върху кръвообращението и нервната система.

Силниятъ и добре трениранъ планинецъ е въ състояние веднага съ възгъпванието въ планината да гони своитѣ туристки цѣли, безъ да е необходимо да чака особени постижения на своето тѣло при нагажданието му къмъ планинския климатъ. Съвсемъ другояче е, обаче, при слабия, нервенъ човѣкъ или идващиятъ за пръвъ пѣтъ въ планина-

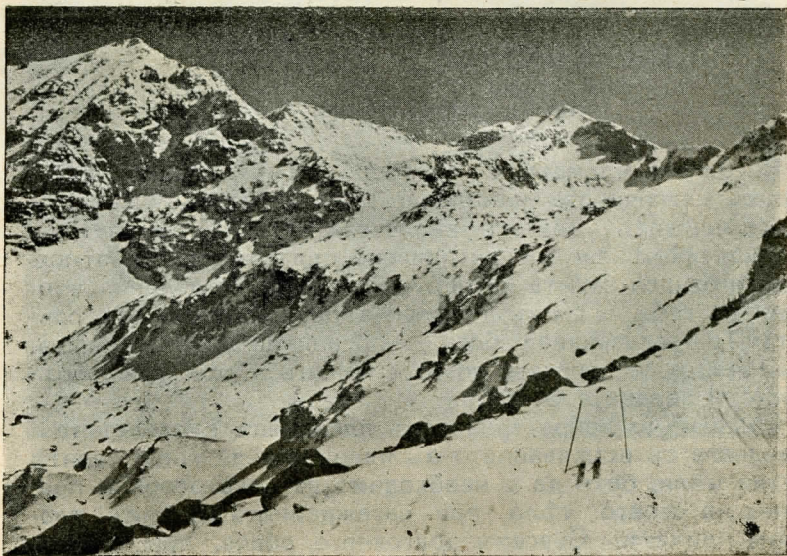
та, който има да се справя съ отпадналостта, липсата на апетит, сърдцебиене и безсъние.

За да бжде постигната цѣльта на ободряването, т. е. тѣлесното и душевното освежаване, необходимо е тритѣ възродителни фактори: почивката, движението и климата да бждатъ възприемани така да се каже въ хармонични движения.

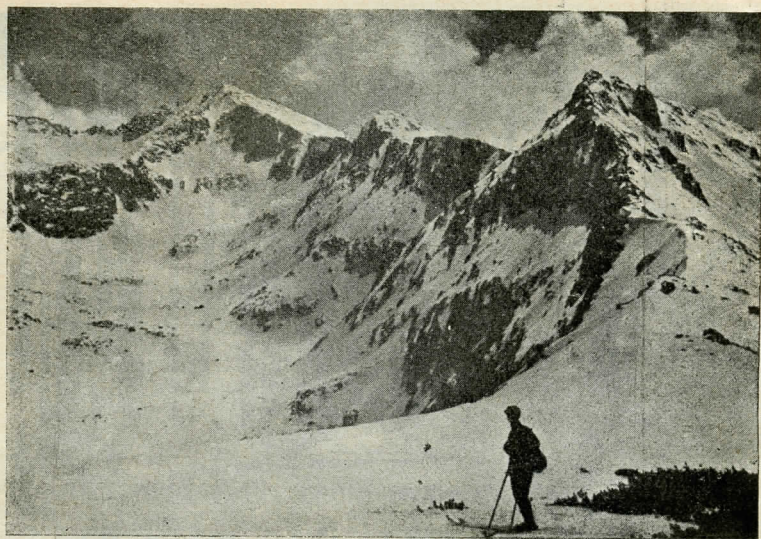
Планинскиятъ климатъ действува възбудително. Коя височина точно е най-добре за възстановяване на силитѣ зависи отъ отзивчивостта на организма. Но височината на мѣстото сама не опредѣля резултата, защото слънцето и въздуха, отношението къмъ почивката и мускулната работа сж също меродавни. Много почивка, бавно свикване на свѣтлината, като се предпочитатъ раннитѣ сутрешни и къснитѣ вечерни часове, сж първитѣ изисквания за постигането въобще на едно заздравяване. Затова отначало движенията трѣбва да бждатъ минимални. Следъ това, въ съгласие съ индивидуалнитѣ нужди, движенията трѣбва да се увеличаватъ до максимално напрежение, което не трѣбва да е вредно за здравето.

Ако приемемъ, че разполагаме съ четири седмици въ планината, можемъ да препорѣчваме следното разпредѣление на времето:

Преди всичко не трѣбва да се уморява организма съ предварително посещение на градове. За първитѣ две сед-

Рила — зименъ споменъ.

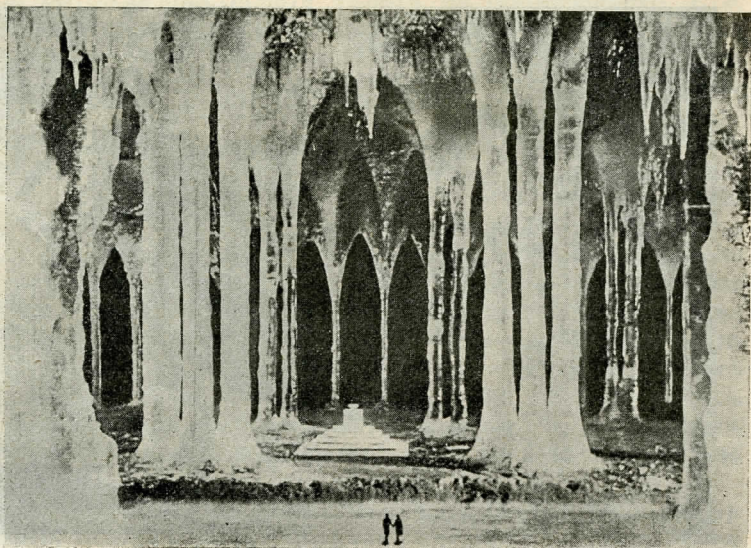

Рила

мици трѣбва да се избере постоянна квартира, като въ първитѣ дни повече се почива и свикне съ климатичнитѣ условия на планината. Следъ тѣхъ трѣбва да предприемаме малки полудневни излети въ планината. Третата седмица може да бѣде венеца на постиженията — естествено при добро време — ако се отдадемъ изцѣло на върховетѣ. Тя трѣбва да създаде гордитѣ спомени на туриста къмъ които той често ще се връща презъ работното време презъ зимата. Времето ще трѣбва да употребѣи въ изкачване и преминаване между различни върхове. Четвъртата седмица трѣбва да премине въ нѣколко дневна почивка, като частъ отъ нея бѣде на срѣдна височина, за да представлява преходъ къмъ равнината, като бѣде нарушено отъ посещение на градове.

Ако за изпитаниятъ планинецъ е необходимъ другаръ съ обязательно равни сили, за сравнително новиятъ въ планината, придружника има да играе особено важна роля. Отъ него зависи урегулирването на впечатленията, като преди всичко да съгласува всичкитѣ си морални и физични сили съ тия на другия.

Въ целесъобразно прекараното време въ високитѣ планини азъ не виждамъ само възможността за духовно и здравно освежаване, но преди всичко едно срѣдство за възпитаване на душата, характера и самодисциплината, защото организма оживѣва, душата се събужда за другъ животъ, радостна въ блаженството и мощта на грамадната планинска природа и чрезъ повишеното напрежение добива крайното чувство на силата и мощта.

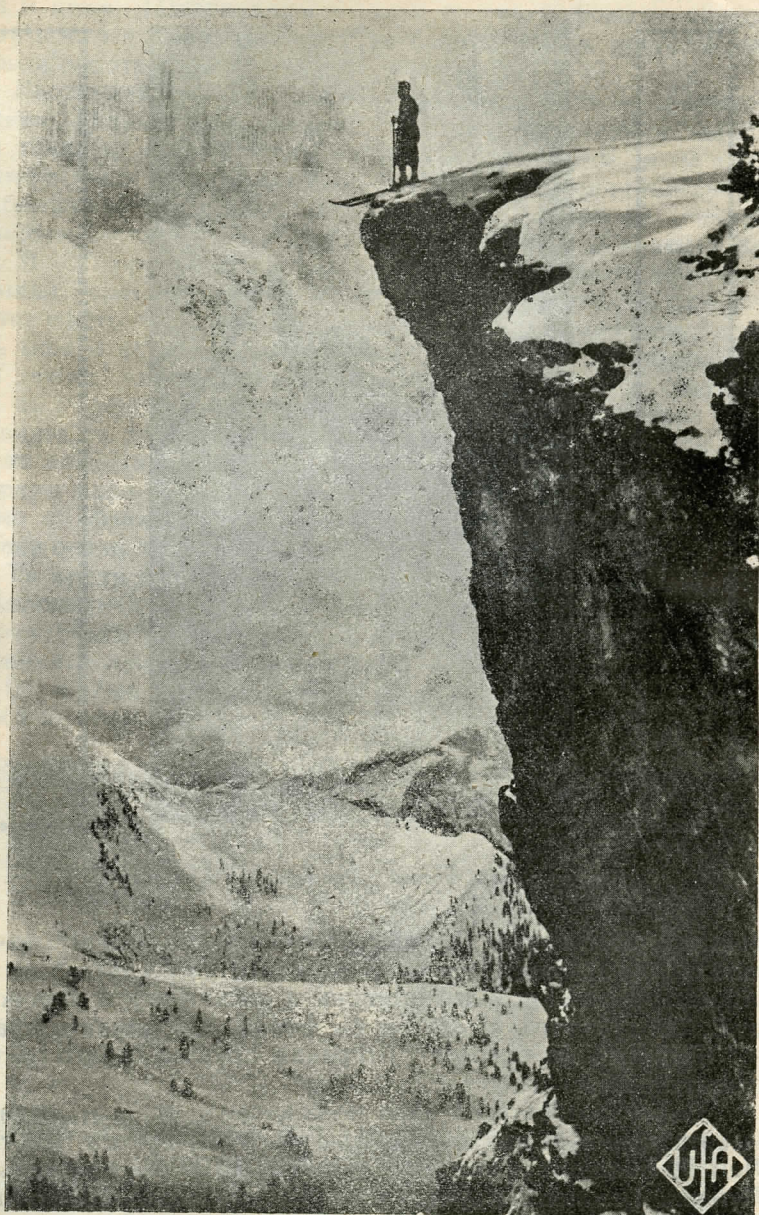
Сцена отъ филма „Свещенната планина“.

СВЕЩЕННАТА ПЛАНИНА

(„Гнѣвътъ на боговетъ“)

Неотдавна въ София бѣ представенъ за прѣвъ пѣтъ филма „Гнѣвътъ на боговетъ“ (на нѣмски е съ друго име: „Der heilige Berg“, т. е. „Свещенната планина“). Филмътъ — най-голѣма продукция на „Уфа“, представя въ съвършенъ видъ идеята за любовъ къмъ планината, разкривайки всички нейни красоти.

Когато режисьорътъ Арнолдъ Франкъ преди нѣколко години опита чрезъ филма „Чудесата на ски бѣгането“ да изнесе на бѣлото платно планинитѣ съ тѣхнитѣ елементи — планинци, бури, снѣгъ, зима, слънце и красота, всички повѣрваха, че първиятъ опитъ да се въплоти планинарската идея въ филмъ е надминалъ себе си. Планинскиятъ свѣтъ бѣ намѣрилъ своя майсторъ, който можѣ отъ тази могъща материя да даде художествени творби. Следниятъ неговъ филмъ бѣ сѣщо отличенъ. Вече имаше признаци за опитъ да се въплоти играта на природнитѣ стихии въ драматизмъ: бѣгащитѣ облаци, малкитѣ хижи, хвърчащиятъ снѣгъ, замръзналиятъ ледъ, изгрѣващото и залѣзващо слънце, обвити въ снѣгъ дървета, бликаща вода — това бѣха живитѣ елементи на тази редица отъ картини. Режисьорското изкуство на филмъ бѣ принудило природата да влезе въ филмовия апаратъ. Вѣрваше се, следъ тези филми, че гра-

Изъ филма „Свещената планина“.

Картина от филма „Свещенната планина“.

ницата е достигната, темата „планина и планинци“ изчерпана. Даже и след филма „Планината на сждбата“ се мислеше, че най-високата степен е достигната и Франк е далъ най хубавото. И ето че съ филма „Свещенната планина“ (Гнѣзътъ на боговетъ“) Франкъ доказва своето голѣмо и неизчерпаемо изкуство.

Върху основата на една не съвсемъ ясна и логично развита драма, която се изнася отъ танцьорката Диотима (Лен. Рифенщаль) и двамата планински другари-„приятельтъ“ (Луиджи Тренкеръ) и „Виго“ (Ернстъ Петерсенъ) Франкъ дава думата пакъ на природата по единъ много по богатъ и много страненъ начинъ.

Спокойниятъ безкрай на морето загражда всичко, съчетано отъ планини. Алпигъ оставатъ все пакъ урелементъ на Франкъ.

Величествениятъ алпийски свѣтъ въ кръга на Матерхорнъ, Ленцерхайде, Енгадинъ, Кортина д'Ампрецо, Доломититѣ и даже Шварцвалдъ — това е географското мильо, върху което е произлѣзълъ този филмъ следъ двегодишна упорита работа.

Картинитѣ сж — отъ първата до последната — нечувано красиви. Тѣхниятъ несравнимъ разкошъ обхваща и завладява така, че човѣкъ нѣма достатъчно очи и умъ за да възприеме всичко. И затова нѣкои фактически грѣшки минаватъ незабелѣзани. Въодушевенитѣ статии на Ламеръ въ „Австр. Алпийски вестникъ“, на проф. Диренфуртъ въ „Сведения на Г. А. А. С.“ пропускатъ даже грешки, че въ единъ день има цѣфнали череши, цвѣтя и плодове въ планината, че отъ извѣстно мѣсто се виждатъ ледове и буйни водопади, или пъкъ (което всѣки планинецъ ще забележи) че „приятелтъ“ носи тежка хармоника въ планински излетъ и се катери кога съ гвоздеи, кога безъ гвоздеи на обувката, затова че се движи по вледенени върхове най-леко облеченъ или че навива вжжето около гърдитѣ си? Нима е голѣма грѣшка че презъ нощта спасителната команда трѣгва безъ раници, а само съ факли, което собствено дава възможность да се направи онази вълшебна картина?

Та презъ нощта на 25 февруарий по северния склонъ на Доломититѣ не се катери архитекта Луиджи Тренкеръ, а „приятелтъ“, който е загубилъ своя разсѣдѣкъ заради свещенната планина и свещенната за него Диотима.

Въ филма нѣма лоши моменти — всичкитѣ сж добри. Но всѣки планинецъ, който има чувството на планински

Пролѣтъ въ политѣ на планината,

мораль, не може да забрави и да не потрепери при моментът, когато майката на „приятелът“ казва: „Тъ всички сж деца“, когато „приятелът“ предпочита смъртта предъ живота, за да спаси приятелът си или когато на бѣлото платно се четат думитъ „Не, той не е убилъ приятелът си, той е умрѣлъ за него, следъ като цѣла нощ се е мжчилъ да го спаси“, защото въ планината и въ планинския живстъ две нѣща стоятъ надъ всичко: „Другарство, вѣрност“.

Планински нарциси (Витоша).

Рила

ТУРИСТИ.

Ний идемъ къмъ васъ далечни Балкани
И никой умора не съща, не знай,
Че обичъ велика обгаря сърдца ни —
Великата обичъ къмъ родния край.

Ний идемъ, ний: волность, желание и младость,
Че толкова хубость въвъ васъ живѣй
И шепнемъ ви тихо, пияни отъ радостъ
Нашето крепко туристко „Здравѣй!“

Ний сме волни катъ орлитѣ,
Що се виятъ на възбогъ —
Неуморни катъ водитѣ
На планинския потокъ.

Любимъ роднитѣ Балкани
И всѣки — химнъ имъ дивенъ пѣй,
Пролѣтъ блика въ сърдца ни —
Младостъта въ насъ живѣй.

А въ душиѣ ни смирено
Радостъ трепка и играй,
Че ний любимъ вдъхновено
Своя хубавъ бащинъ край.

М. Б. Милковъ
„Черни Ломъ“ — Попово.

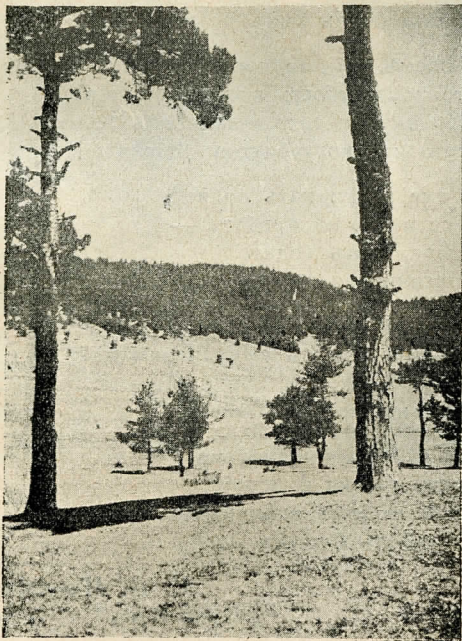
ПИРИНЪ

Отъ Н. Ив. Божиновъ — София.

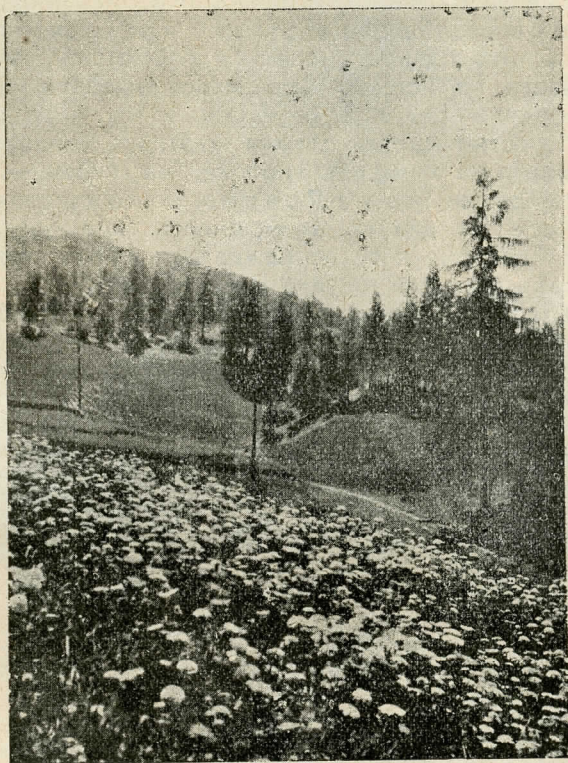
Легендитѣ за красотитѣ на Пирина, името му въ дивнитѣ ни народни пѣсни и недостъпността му нѣкога, създадоха едно романтично влечение къмъ него у всѣки туристъ. За всички бѣ мечта да отидатъ въ легендарния Пиринъ. Когато мнозина можаха да достигнатъ тази мечта, видѣха, че е имало защо да купнеятъ така много и тъй силно по богато надарената, и съ безкрайни красоти наша планина,

Неизгладимо впечатление остави у менъ първото виждане и отиване на Пирина.

Следъ дълъгъ — почти нескончаемъ нощенъ прѣходъ въ Рила сутринята на разсъмване, въ разложското поле надъ село Добърско, между великани-борове, се мѣрна една безкрайна верига отъ върхове. Зората ги бѣ леко обагрила и тѣ въ своята розова свѣтлина, изглеждаха като видения изъ

Юндола

Цвета въ Юндола

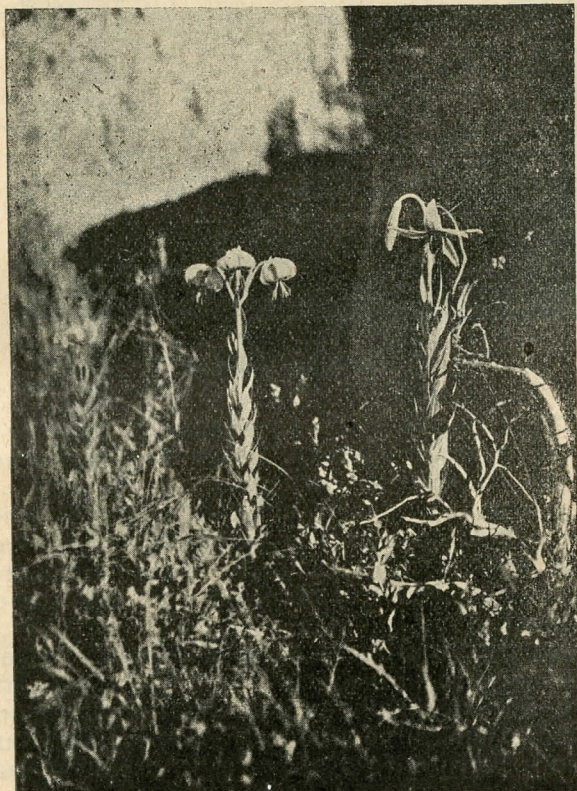
нѣкакъвъ другъ миръ, миръ на вълшебни видения, миръ на легенди и неизказани красоти. Изведнажъ приказки и пѣсни млѣкнаха, всички спрѣха, загледани въ чуднитѣ алпийски форми на безкрайно дългата планина. Ние гледахме, нѣщо неочаквано хубаво и бързахме да го погълнемъ съ погледа си, защото все ни се струваше, че видението ще изчезне, ще се скрие. Не ни се вѣрваше, че и у насъ може да има такива прелести.

Това, което бѣ създавало въображението ни за Пирина, подъ впечатлението на народния ни епосъ отъ пѣснитѣ и приказкитѣ на очевидци, за моментъ избледнѣ, изгуби се, въображението ни бѣ поразено. Ние виждахме нѣщо, което е по-мощно и по-гигантско и отъ изработенитѣ въ въображението ни форми и представи за него.

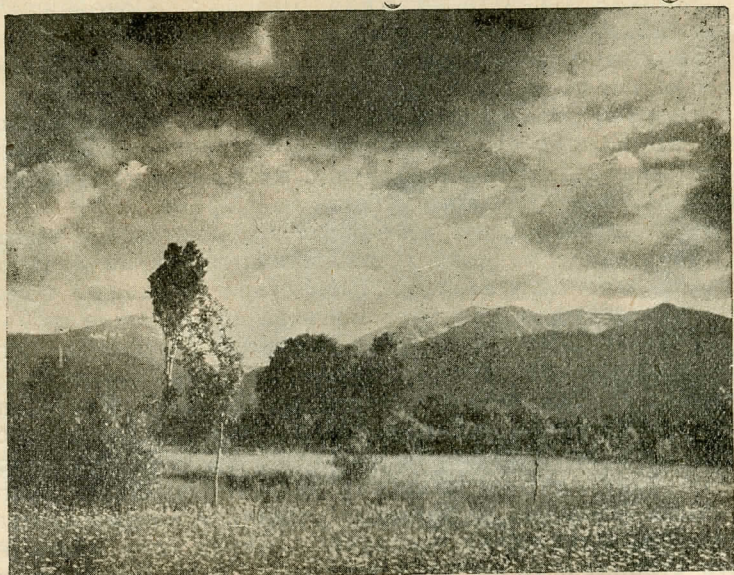
И изведнажъ гората екна отъ хубавата народна пѣсень: „Планино Пиринъ, планино, много си Пиринъ хубава“, изразяваща и възторга на народа ни отъ хубостъта на Пирина.

Скоро първитѣ лъчи на слънцето обогриха съ кървави лъчи планинскитѣ върхове, като че ли кръвта на хилядитѣ върни синове на Родината, паднали въ неравна борба за свобода, се бѣ разлѣла по върховетѣ и отъ тамъ ни напомняше, че тѣхнитѣ идеали още не сж постигнати, напомняше, за други части на нашето Отечество, които сж още подъ робство и зовѣтъ роднитѣ се братя къмъ нова борба за свобода. Неусетно следъ първия възторгъ свалихъ шапка предъ мисълта за хилядитѣ гробове, на герои — самоотвержени синове на нашата Родина, които съ своята саможертва, днесъ ни даватъ възможность, ние безгрижни и свободни да гледаме и се наслаждаваме и отъ тази неизказано хубавъ кжтъ на нашата Родина.

Предъ менъ изпъкна величавата борба за свобода, величава, както величествения Пиринъ, борба за свобода, борба за човѣшки права, равенство и братство. Нѣма мѣсто въ Пирина, за което да не мѣгатъ да Ви посочатъ мѣсто на ми-

Планински Петровъ кръстъ.

Край Банско — надвечеръ

нали сражения и борби, нѣма чукаръ, гора или полянка която да не е усеяна съ знайни и безкрайни гробове. Народътъ и сега още възпѣва своитѣ войводи загинали въ борбата за Пирина: Гоце Дѣлчевъ, Гущановъ, Пѣю Яворовъ, Даевъ, Дѣдо Ильо Кърчовалията, Дончо Златковъ, Чернопѣевъ, Тодоръ Александровъ и пр. И едва сега ми става напълно ясно защо името на гордия и величествень Пиринъ е символъ не само на красота, а и символъ на борба за Родината, символъ на стремежа на българина къмъ свобода, символъ на неговата упоритостъ и героичностъ къмъ постигане на тази цѣль.

И не напразно величествения Пиринъ съ своитѣ безкрайни вериги върхове и гори е билъ защитникъ на своитѣ обитатели — защитници на българското име и честъ. И не напразно той е билъ надеждата въ подигащия се за борба довчерашень робъ. И за това въ народния епосъ — изразителъ на тжгитѣ и радоститѣ на народа, Пиринъ възпѣватъ, като пазителъ и стражъ на българщината, като мощень символъ на борбата и близката свобода.

Отивайки тамъ, спомняйки величавата борба въ миналото, покланяйки се на падналитѣ въ него борци ние не можемъ да не почувствуваме въ себе си стремежъ, къмъ довършване заветитѣ на тия, що паднаха — Свобода на цѣла Македония. Нима ще оставимъ Бѣласица, Бабуна, Плачкови-

ца, Кожухъ, Шаръ и китнитѣ и красиви котловини между тѣхъ — въ робство.

Запѣхме пѣсенъта на дѣдо Вазовъ: „Покойници“ и, спомнувайки си Пирина, тя още ечи въ ушитѣ ми.

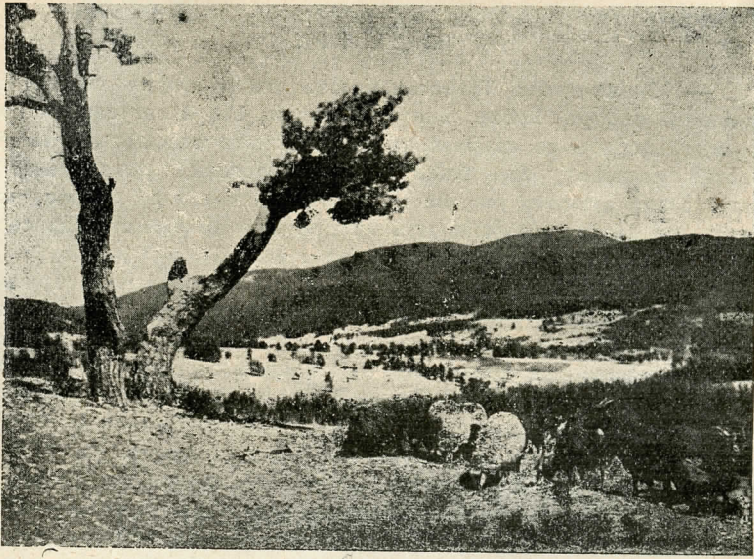
Загледани тамъ горѣ по върховетѣ, замислени и замечтани, не следъ дълго стигнахме въ Банско.

Уморени отъ впечатления, ходене и неспане, ние отивахме въ Банско съ апатия, безъ интересъ, очаквайки да видимъ едно обикновено забутано планинско градче, свито и безлично подъ мощната хубостъ на Пирина.

Но веднага следъ влизането ни, апатията и умората отстъпиха мѣсто на нови хубави впечатления, на новъ възторгъ. Въмѣсто полу-модерни, полу-стари загради на обикновенитѣ градчета, предъ насъ изпъкна едно градче отъ миналото на нашата Родина, запазено отъ разрушение и глупави планировки (които обикновено въ насъ унищожаватъ въ такива случаи всичко цѣнно и оригинално). Предъ насъ по тѣснитѣ, криви, но живописни стари улици на Банско, постлани съ калдъръми отъ пирински гранитъ, се простираха масивни каменни къщи, въ чистъ националенъ български стилъ (въпреки, че близкото робство е наложило нѣкои особености, като малки прозорци и отвори отъ къмъ външната страна) и то напълно запазенъ. Нѣщо мощно и тежко — същевременно много красиво, лѣхаше отъ тия старинни къщи, които напълно импонираха на мощния и гран

Банско

Банско — край хармана

диозенъ Пиринъ, възвишилъ своитѣ върхове катъ великани — стража надъ своята най-свидна рожба — гр. Банско.

Като се вгледа човѣкъ въ архитектурата на тия български кѣщи вижда се добрия вкусъ и чувство на хармонии и красота въ стария българинъ. Широкиѣ и хубави стрѣхи, живописнитѣ чардаци, грамаднитѣ масивни порти съ каменни високи зидове — всичко това въ една хубава линия, при една отлична съразмѣрностъ и хармония.

Проститѣ, но масивно украшения по вратитѣ и таванитѣ, напълно на мѣстата си, придаватъ още по-голъма прелестъ на общото впечатление отъ кѣшитѣ.

Епохата на еснафа — онзи факторъ, който запази и възкреси българщината въ миналото, епохата отъ преди стотина и повече години възкрѣсва изъ улицитѣ на това китно градче. То ни напомня епохата на мощния подемъ на българщината.

(Следва).

ВЕСТИ.

— Юношеският Туристски Съюз в България свиква своя годишен събор през дните 31 юлий, 1 и 2 август в град София. Съборът се свързва с евентуалното осветяване на хижа „Златни мостове“, ако бжде готова до тогава. Центр. н-во на Съюза взема активно участие в приготвянията за събора, които целят да дадат възможност на софийското общество да се запознае с организацията на юношитѣ-туристи.

— През м. май бѣха отпразднувани ежегоднитѣ тържества по случай годишнината от смъртта на Алеко. Въ Свищовѣ тържеството е обединило чувствата на цѣлия градъ, а въ Т. Пазарджикъ — върни на традицията — юношитѣ-туристи сж успѣли и този път да привлечатъ вниманието на гражданството върху скжпата паметъ на Алеко.

— Съгласно решението на редовния конгресъ Ю. Т. С. устройва и презъ настоящето лѣто задгранични излети. Първиятъ отъ тѣхъ съ обектъ Алпитъ — ще се състои подъ главатарството на съюзния подпредседателъ В. Баевъ и включва въ маршрута си групата Гросглокнеръ съ изкачване на върха — Инсбрукъ — Ветерщайнгебирге — Мюнхенъ — Салцбургъ — Щайнеркесъ Мееръ — Виена. Вториятъ е опредѣленъ като първо посещение на чехскитѣ Татри подъ главатарството на Д. Бърдаровъ. Групата ще посети освенъ красивитѣ планини и всички центрове на Чехия — Прага, Бърно, Пилзенъ, Карлсбадъ, Мариенбадъ, Крал. Храдецъ и пр.

— Презъ настоящето лѣто гости на Ю. Т. С. ще бждатъ нѣколко групи чужди туристи, между които 30 души германски — членове на Силезийския съюзъ „Вандерфогелъ“, 15 чехи — членове на Академичния отборъ при Чехословашкия Туристски Клубъ, 45 души членове на Зибенбургския Карпатски Съюзъ и една малка група отъ Герм. Австр. Алпийски Съюзъ. Ежегодно увеличаващото се число на чуждитѣ гости сочи за добрата дейностъ на Съюза въ привличане чужденцитѣ въ България.

— Енергичната дейностъ на Б. Т. Д. и Ю. Т. С. за спалното дѣло тази година ще даде своитѣ отлични резултати. Презъ лѣтото ще има уредени спални въ 12 града. Центр. н-ва на двата Съюза сж излѣзли съ окръжни, въ които даватъ необходимитѣ подробности и упътвания.

— Още по-усилено ще се работи върху хижестроителството. Сега сж заети съ работа съюзнитѣ другари отъ клоновѣтѣ „Витоша“ на хижата „Златнитѣ мостове“, „Руень“ на едноименната хижа, казанлъчани въ хижата „Мара Гидикъ“ и неврокопчани върху хижата „Папазъ гьолъ“. Изоставя се за това лѣто постройката на голѣмата Мусаленска хижа, за да се подготви по-добре презъ идната строителна година. Усилено се строи и дома на Русенския клонъ „Дунавъ“, като осветяването му ще бжде презъ идната година, когато ще съвпадне съ 20-годишния юбилей на клона. Сжщо напредва постройката и на общия домъ въ Плѣвнѣ.

„МЛАДЪ ТУРИСТЪ“

ОРГАНЪ НА ЮНОШЕСКИЯ ТУРИСТСКИ СЪЮЗЪ
ВЪ БЪЛГАРИЯ, СПИСАНИЕ ЗА ПЛАНИНАРСТВО
И ТУРИСТСКА КУЛТУРА. Год. 12, 1927, СОФИЯ

„Младъ Туристъ“ е въ дванадесетата си годишнина. Презъ нея, както и досега, той служи съ ревностъ на идеята за опознаване и обикване българската природа — крайна целъ на организираното туристско движение у насъ. Въ трудната задача да бжде представителъ на туристската мисль той винаги е ималъ подкрепата на всички срѣди — на нея той разчита и презъ настоящата година.

Всѣки юноша-туристъ, всѣки младежъ трѣбва да го получава и разпространява.

Годишенъ абонаментъ 20 лв. за членове на Ю. Т. С. и 50 лв. за нечленове.

Презъ годината „Младъ Туристъ“ ще излезе въ 10 книжки, всѣка отъ тѣхъ съ цвѣтно приложение.

Редакция : Л. Н. Тодоровъ и Ст. Поповъ — София

